

Nieuwsbrief

september 2008 (nummer 3)

Dit is de derde nieuwsbrief VoorZorg met de nieuwste ontwikkelingen rond het VoorZorgprogramma en het daarbij behorende onderzoek. U kunt de informatie uit deze Nieuwsbrief eventueel toevoegen als rubriek aan reeds bestaande nieuwsbrieven binnen uw organisatie.

Goed nieuws vanuit het onderzoek naar VoorZorg: kinderen in VoorZorg zijn zwaarder bij de geboorte

Vanaf het begin van het onderzoek naar VoorZorg in maart 2007, is iedereen natuurlijk benieuwd naar de resultaten. Inmiddels zijn ruim 100 kinderen geboren en zijn door stagiaires alvast een aantal variabelen geanalyseerd, mede als voorbereiding op de formele tussentijdse analyse die binnenkort plaatsvindt.

Het belangrijkste resultaat tot nu toe is dat de kinderen in de interventiegroep gemiddeld 250 gram meer wegen bij de geboorte dan de kinderen in de groep met gebruikelijke zorg. Dat is een statistisch significant verschil. Het percentage te vroeg geboren kinderen in de interventiegroep is ook kleiner (9% ten opzichte van 20% in de groep met gebruikelijke zorg), maar dit verschil is (nog) niet statistisch significant.

Een afname van het roken is helaas nog niet significant zichtbaar in deze beperkte en kleinschalige analyse.

Uit deze eerste resultaten kunnen we voorzichtig concluderen dat de vooruitzichten voor de uitkomsten van VoorZorg in Nederland positief zijn. Daarnaast is het ook meteen duidelijk dat we door moeten gaan met de inclusie, zodat de resultaten sterker kunnen worden en we ook andere positieve resultaten kunnen aantonen. Dit gunstige resultaat een hart onder de riem voor alle betrokkenen bij VoorZorg.

Inclusie van de RCT: nog 120 te gaan!

Voordat het onderzoek naar VoorZorg begon, is berekend dat minimaal 456 deelnemers nodig zouden zijn om met voldoende bewijskracht verschillen aan te tonen tussen de interventie- en de groep met gebruikelijke zorg. Daarvan komen 228 vrouwen in de interventiegroep en 228 in de groep die de gebruikelijke zorg blijft ontvangen. Voor deze berekening is gebruik gemaakt van twee uitkomstmaten die in de Verenigde Staten al op korte termijn duidelijk een gunstig resultaat hadden laten zien, te weten het verminderen van roken en het verminderen van meldingen van kindermishandeling. Veel van de andere positieve uitkomsten hangen met deze twee uitkomsten samen.

Hoe groter de groepen zijn, hoe waarschijnlijker het wordt dat een verschil aangetoond kan worden. Alleen door het aantonen dat VoorZorg ook in Nederland significant beter is dan gebruikelijke zorg kunnen we zorgen dat straks alle vrouwen uit

deze doelgroep de optimale zorg van VoorZorg krijgen. Want uiteindelijk zullen alleen echt bewezen activiteiten ingezet gaan worden. Dat geldt zeker voor activiteiten waar een stevig prijskaartje aan hangt, zelfs als zo'n activiteit op termijn kosteneffectief zou zijn. Op dit moment zijn 325 deelnemers opgenomen. We moeten met zijn allen dus nog even stevig doorgaan om het minimale aantal van 456 deelnemers te halen. In de maand augustus waren 30 aanmeldingen., dus helemaal prima! We hopen dat deze snelheid van inclusie behouden kan worden.

Uit een inventarisatie door onze onderzoeksassistente is gebleken dat alle VoorZorgverpleegkundigen de toeleiding uitvoeren zoals dat is afgesproken.

Ondertussen zijn 2 nieuwe trainsters opgeleid (zie onder) die nieuwe VoorZorgverpleegkundigen kunnen opleiden en we blijven nieuwe gemeenten interesseren om deel te nemen. Laten we er met z'n allen voor zorgen dat we dit jaar nog 120 deelnemers erbij hebben. Dan zijn we een stap dichterbij een mogelijk landelijke implementatie.

Introductie nieuwe promovenda

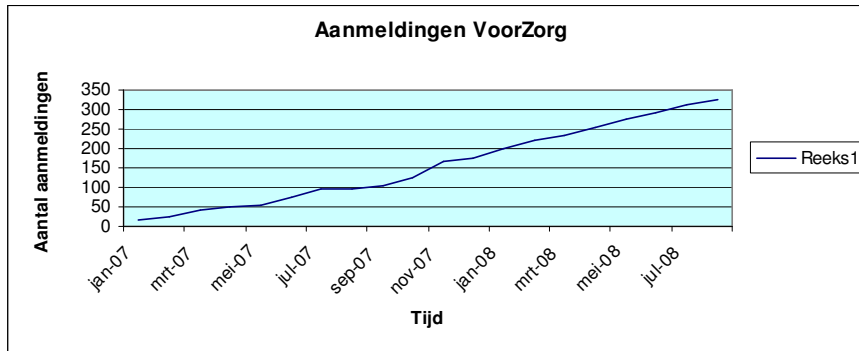
Naast Elle Struij is onlangs een tweede promovenda gestart bij het onderzoek naar VoorZorg. Zij wil zich in deze Nieuwsbrief graag aan u voorstellen:

Ik ben Jamila Mejdoubi en ben 24 jaar. In 2003 ben ik begonnen met de studie Gezondheidswetenschappen aan de Vrije Universiteit. Sinds 2 juni ben ik werkzaam bij het VUmc als promovendus. Met behulp van een RCT zal ik onderzoeken of het project VoorZorg effectief is in Nederland. Tevens ga ik ook deelnemers interviewen; handig daarbij is dat ik zelf ook Arabisch spreek. Ik ben heel blij dat ik deel mag nemen aan dit project, omdat ik mij graag in wil zetten voor hoogrisicogroepen. In de buurt waar ik woon zie ik regelmatig tienermoeders rondlopen en daar maak ik me zorgen om.

Instroom en uitstroom aan de RCT

Per 1 september 2008 is de instroom 325 deelnemers. Een schema met de deelnemers per regio kunt u vinden op het besloten gedeelte van de website VoorZorg (www.VoorZorg.info) onder instroom en uitstroom VoorZorg deelnemers RCT t/m augustus 2008.

Marjolein Oudhof en Nelleke Maas op training in Denver!!

In het voorjaar van 2008 hebben Marjolein Oudhof en Nelleke Maas de trainingsactiviteiten rond VoorZorg overgenomen van Geraldien Blokland (Nji). Om die reden volgden zij in de week van 14 tot 18 april een training in Denver. De training bestond uit twee delen waarbij het eerste deel bestond uit een tweedaags trainingsprogramma voor supervisors waarin de implementatie van het programma, de rol van de supervisor, de structuur van reflectie, teambuilding en de programma integriteit ruim aandacht kregen. Het gezelschap waarmee we deze training volgden was internationaal en bestond uit 4 Amerikaanse supervisors afkomstig uit diverse Staten, 2 Canadese collega's waar het Nurse Family Partnership Program voor het eerst geïmplementeerd gaat worden en wij als 2 afgevaardigden uit Nederland. Deze mix aan ervaringen en culturen was heel verrijkend. We konden onze ervaringen delen met de meer ervaren Amerikanen en stonden nog "dicht" bij de startende Canadezen. Het tweede gedeelte van de week volgden we Unit 2 van de "Nursing Practice". Hier sloten de nieuw startende Amerikaanse NFP nurses aan en ook een vijftal Canadese verpleegkundigen. In deze training, waar veel interactie mogelijk was, is onder meer aandacht besteed aan de domeinen waarbinnen gewerkt wordt, competenties van verpleegkundigen, registratie, onderzoeksuitkomsten van de RCT in Denver, de therapeutische relatie en de gesprekstechniek van Motivational Interviewing. Naast veel te halen hadden we ook nog iets te brengen. Op donderdag presenteerden we in een voordracht, die ook bezocht werd door Davis Olds, de methodiek van video-hometraining binnen het programma VoorZorg. Vooral de ondertitelde beelden spraken zeer aan. De krachtige effecten van de beelden op de moeder waren in de geselecteerde fragmenten zeker zichtbaar. David Olds was zeer onder de indruk van de impact op de moeders en zag de kwaliteit van onze VoorZorgverpleegkundigen. Ook de naaste medewerkers van David Olds, Pilar Baca en Joan Deming zijn overtuigd geraakt over het nut van het werken met de camera. Overigens zijn we daar zeer hartelijk en gastvrij ontvangen en konden we met al onze vragen terecht bij deze twee aardige, gastvrije en deskundige dames. Na deze enerverende week zijn we vol goede moed, een positieve ervaring rijker en met een voldaan gevoel huiswaarts gekeerd. Met deze ervaringen en nieuw opgedane kennis hopen wij VoorZorg in Nederland verder mee te kunnen ontwikkelen.

Juli 2008

Marjolein Oudhof

Nelleke Maas

Afscheid van Elly Kunst

In het voorjaar van 2008 nam Elly Kunst afscheid van VoorZorg, als VoorZorgverpleegkundige bij Evean JGZ. Zij is, als VoorZorgpionier van het eerste uur betrokken geweest bij het aanpassen van het Amerikaanse programma aan de Nederlandse situatie. Zij heeft de eerst 20 deelnemers aan de pilot-studie begeleid in Zaanstreek-Waterland, de meeste kinderen daarvan zijn inmiddels 2 jaar geworden.

Elly Kunst met David Olds en Frank van Leerdam

VoorZorg op televisie

Prenatale zorg staat hoog op de politieke agenda. Hier wil het televisieprogramma Netwerk aandacht aan besteden. Binnenkort zal het programma een uitzending wijden aan VoorZorg. Zij willen aandacht besteden aan een zwangere die nog het hele VoorZorgtraject zal doorlopen en een moeder die bijna klaar is om het contrast te laten zien. Momenteel zijn voorbereidende gesprekken gaande voor opnamen in Rotterdam. Het is echter moeilijk de juiste kandidaten te vinden voor het programma. Met Netwerk is afgesproken dat de Rotterdamse VoorZorg uitvoerders actief blijven zoeken totdat de juiste personen gevonden zijn die kunnen en willen deelnemen aan het programma.

Nationaal Congres Opvoedingsondersteuning

Op vrijdag 6 juni jl. heeft het Nationaal Congres Opvoedingsondersteuning plaatsgevonden in Ede. Het thema was "Opvoedhulp om de hoek". In het themanummer van het Tijdschrift JGZ hierover is een artikel over VoorZorg verschenen, getiteld "VoorZorg: opvoedingsondersteuning van zwangerschap tot peutertijd" door Klaas Kooijman, Elle Struijf, Alfons Crijnen, Silvia van Coeverden, Frank van Leerdam. De presentaties van de verschillende workshops die tijdens deze dag gevolgd konden worden staan op de website van het NJI.

RCT formulieren

De nieuwste versies van het aanmeldingsformulier aan de RCT naar VoorZorg en het formulier voor geboorte- en bevallingsgegevens staan op de besloten website: www.voorzorg.info/onderzoek. Gebruik altijd de laatste versies!

Colofon

Deze nieuwsbrief wordt uitgegeven door de Academische Werkplaats JGZ

Redactie: S. van Coeverden, I. Rebers, M. de Haan en F. van Leerdam.

Reacties en copy voor volgende nieuwsbrieven zijn van harte welkom.

Contactadres: Mieke de Haan, MI.deHaan@VUmc.nl, 020-4448108